

Nyhetsbrev om EU-rätt, nummer 5 för 2023

Innehåll

INLEDNING	2
AVGÖRANDEN I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.	2
Skatterätt.....	2
Frivilligt bidrag till ideell organisation i samband med betalning för dejtingtjänst omfattas inte av beskattningsunderlaget för moms	2
EU-DOMSTOLEN.....	4
Avgöranden i svenska mål	5
Förslag till avgöranden i svenska mål	5
Institutionell rätt och allmänna principer	5
Processrätt.....	5
Nationellt förbud för domstol att ex officio pröva om den misstänktes rätt att tåga åsidosatts kan godtas så länge en konkret och faktisk möjlighet att anlita försvarare funnits.....	5
Skatterätt.....	7
Spanskt undantag från skattebefrielse för kol som används i energiproduktion godtas om det påverkar beteendet så att ett bättre miljöskydd uppnås.....	7
Konkurrensrätt m.m.....	9
Inre marknaden och fri rörlighet	9
Straffrättsligt samarbete	9
Inte tillåtet att kategoriskt undanta tredjelandsmedborgare från tillämpningsområdet för bestämmelse om vägran att överlämna enligt en europeisk arresteringsorder.....	9
Civilrättsligt samarbete.....	11
Hinder mot tillämpning av preklusionsregel i ursprungsmedlemsstaten när ny talan om annan kompensation väckts i den medlemsstat där domen görs gällande.....	11
Informationssamhället	14
Ingen rätt för registrerad person att få veta identitet på anställd som läst personuppgifter enligt instruktion från arbetsgivaren	14
Arbetsrätt	15
Konsumenträtt.....	16
Två domar i mål rörande ersättning för inställda resor i situationer med koppling till Covid-19-pandemin.....	16
Migrationsrätt	17
Presumption för tredjelandsmedborgares ställning som varaktigt bosatt	17
Miljörätt	20
EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER	20
NYA SVENSKA MÅL	20

DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN	21
FRÅN LAGSTIFTNINGSSARBETET	21
Nya regler om hållbarhetsredovisning - SOU 2023:35	21
Ändrade belopp i euro i försäkringsrörelselagen - lagrådsremiss	23
Nya trafikförsäkringsregler – stärkt skydd för dem som skadas i trafiken.	23

INLEDNING

Nyhetsbrev nr 5 för år 2023 avser juni månad. Från EU-domstolen noteras bl.a. två domar angående ersättning för inställda flygningar i samband med pandemin, ett avgörande om rätten att ta del av vem som läst en persons personuppgifter och ett avgörande enligt vilket det inte är tillåtet att kategoriskt underlåta att tillämpa regler om vägran att överlämna enligt en europeisk arresteringsorder när den som söks för utlämnande är tredjelandsmedborgare. Vidare konstateras att följetongen rörande den polska lagstiftningens förenlighet med rättsstatsprincipen fått ett nytt kapitel, i det att domstolen åter fällt Polen för fördragsbrott, vilket endast återges genom hänvisning till domstolens [pressmeddelande](#). I samma härad återfinns en dom rörande asylprocessen i Ungern, rörande vilken det hänvisats till domstolens [pressmeddelande på engelska](#). Slutligen kan nämnas att tribunalen fått en ny justitiesekreterare (motsvarande närmast kanslichef, och ledamot i tribunalen), Vittorio di Bucci. Han är den tredje justitiesekreteraren i tribunalens/förstainstansrättens historia och efterträder närmast Emmanuel Coulon, som tjänstgjort sedan 2005.

För svensk del noteras ett avgörande angående mervärdesskatt för tillhandahållande av dejtingtjänst i förening med frivilligt bidrag till ideell organisation vid betalning för dejtingtjänsten.

AVGÖRANDEN I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.

Skatterätt

[Frivilligt bidrag till ideell organisation i samband med betalning för dejtingtjänst omfattas inte av beskattningsunderlaget för moms](#)

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom den 22 juni 2023 i mål 1435-23, Singles Project (HFD 2023 Ref. 35) ändrat Skatterättsnämndens förhandsbesked och förklarat att Singles Project ek. för. omsätter en tjänst som möjliggör för användaren att träffa andra personer via internet och att beskattningsunderlaget vid omsättningen utgörs av det minimibelopp som användaren måste betala för tjänsten, efter avdrag för mervärdesskatt.

Singles Project ek. för. (föreningen) har utvecklat en applikation som gör det möjligt för användaren att träffa andra personer via internet (dejtingtjänst) och som samtidigt är ett verktyg för ideella organisationer att samla in pengar. För att få tillgång till applikationen i en månad måste användaren betala ett minimibelopp på 100 kr men inget hindrar att användaren betalar ett högre belopp. Av det belopp som användaren betalar får föreningen 7,5 procent, en mindre del går till en betaltjänstleverantör och

resten tillfaller en av användaren vald ideell organisation som föreningen samarbetar med. Föreningen ansökte om förhandsbesked för att få veta om tillhandahållandet av applikationen till användarna utgör en omsättning av tjänst och, om så är fallet, hur beskattningsunderlaget ska beräknas.

Föreningen avser att teckna avtal med de ideella organisationer som vill anlita föreningen för att samla in pengar. En sådan organisation får tillgång till en länk som organisationen kan dela med andra i t.ex. sociala medier och som leder potentiella användare till en registreringssida på föreningens webbplats där organisationen är förvald. Föreningen och den ideella organisationen har bankkonton kopplade till en betaltjänstleverantör. Genom en tjänst som betaltjänstleverantören erbjuder delas användarens betalning upp mellan föreningen, betaltjänstleverantören och organisationen. Detta sker direkt vid betalningstillfället.

Skatterättsnämnden fann att föreningens tillhandahållande av en dejting applikation och förmedling av en donation utgör en omsättning av tjänst i mervärdesskattehänseende. Ersättningen för tjänsten är den mottagna betalningen, med avdrag för det belopp som förmedlas vidare. Beskattningsunderlaget ska beräknas med utgångspunkt i denna ersättning.

Skatteverket yrkade att Högsta förvaltningsdomstolen skulle fastställa att det är fråga om tillhandahållande av en tjänst men ändra förhandsbeskedet på så sätt att beskattningsunderlaget ska utgå från den ersättning som köparen faktiskt betalar för tjänsten, dvs. 100 kr. Föreningen motsatte sig ändring.

Huvudfrågan i målet är hur beskattningsunderlaget vid omsättning av en tjänst ska beräknas när köparen måste betala ett visst minimibelopp för att få tillgång till tjänsten och endast en mindre del av beloppet går till den som tillhandahåller tjänsten medan resten tillfaller en ideell organisation.

HFD prövade först om föreningen tillhandahöll en tjänst mot betalning. För att anse att en transaktion sker mot ersättning i den mening som avses i mervärdesskattedirektivet krävs att det finns ett direkt samband mellan tillhandahållandet av tjänsten och en ersättning som faktiskt mottas av den beskattningsbara personen. Ett sådant direkt samband föreligger om det mellan den som tillhandahåller tjänsten, å ena sidan, och mottagaren av tjänsten, å andra sidan, föreligger ett rättsförhållande som innebär ett ömsesidigt utbyte av prestationer, varvid den ersättning som den som utfört dessa transaktioner tar emot utgör det faktiska motvärdet för den tjänst som tillhandahålls mottagaren. Det finns ett direkt samband när två prestationer är villkorade av varandra, dvs. att den ena prestationen bara tillhandahålls om den andra också gör det. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening tillhandahåller föreningen användaren enbart en dejtingtjänst. **Överföringen av pengar till en ideell organisation är en insamlingstjänst som tillhandahålls organisationen och inte användaren.**

Rättsförhållandet mellan föreningen och användaren innebär ett ömsesidigt utbyte av prestationer där användarens betalning utgör det faktiska motvärdet för den dejtingtjänst som föreningen tillhandahåller. Det föreligger därmed ett sådant direkt samband mellan tjänsten och den mottagna ersättningen som krävs för att det ska vara fråga om en omsättning.

Frågan blir då **hur beskattningsunderlaget ska beräknas**. Enligt EU-domstolens praxis utgörs beskattningsunderlaget av det subjektiva värde som den beskattningsbara personen faktiskt har erhållit. Det rör sig således om den ersättning

som har fastställts mellan parterna och som betalas till tillhandahållaren, och inte om ett objektivt värde, såsom marknadsvärdet eller ett referensvärde som fastställs av skattemyndigheten. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar att det följer av överenskommelsen mellan föreningen och användaren att den senare, för att få tillgång till dejtingtjänsten för en viss period, måste betala ett visst minimibelopp. Som utgångspunkt bör detta minimibelopp ligga till grund för beräkningen av beskattningsunderlaget. Frågan är om det har någon betydelse att en del av beloppet tillfaller en ideell organisation. I RÅ 2002 ref. 112 hade en restaurangkedja träffat avtal om att skänka en del av en dags försäljningsintäkter till en stiftelse och frågan var hur beskattningsunderlaget skulle beräknas. Högsta förvaltningsdomstolen kom fram till att beskattningsunderlaget skulle beräknas med utgångspunkt i vad kunden faktiskt hade att erlægga för ett inköp och vad den skattskyldige faktiskt uppbar samt att den omständigheten att **den skattskyldige enligt avtal var skyldig att lämna en del av ersättningen i gåva till en stiftelse saknade betydelse.**

Beskattningsunderlaget skulle därmed beräknas med utgångspunkt i hela ersättningen, utan avdrag för den del som tillföll stiftelsen. Liksom i 2002 års rättsfall tillfaller en del av betalningen en annan person, i detta fall en av användaren vald ideell organisation. Varken den omständigheten att detta följer av avtalet mellan föreningen och användaren eller det faktum att den del av betalningen som tillfaller organisationen överförs till denna direkt vid betalningstillfället innebär enligt Högsta förvaltningsdomstolen att det finns anledning att beräkna beskattningsunderlaget på annat sätt än enligt rättsfallet. **Den ersättning som användaren måste betala för att få tillgång till dejtingtjänsten, dvs. minimibeloppet, ska alltså utan avdrag för den del som tillfaller den ideella organisationen ligga till grund för beräkningen av beskattningsunderlaget.** Om användaren väljer att betala ett högre belopp än minimibeloppet får den **överskjutande delen anses vara en frivillig betalning utan direkt samband med den tillhandahållna dejtingtjänsten**, vilket innebär att den delen **inte ska beaktas vid beräkningen av beskattningsunderlaget.**

EU-DOMSTOLEN

EU-domstolen har under juni 2023 meddelat [37 domar](#) i mål om förhandsavgörande eller fördragsbrott och som publicerats i rättsfallssamlingen, varav [två avgöranden](#) från stora avdelningen. Ingen av de domar som meddelats rör mål där förhandsavgörande begärts av svensk domstol. Under samma period har generaladvokaterna lämnat [20 förslag](#) till avgöranden i samma kategorier av mål. Inget av dessa förslag rör Sverige i denna mening. [Pressmeddelanden](#) har lämnats angående ett antal av dessa avgöranden och förslag, men ofta även om annat av mer generellt intresse.

För närvarande har EUT-meddelanden lämnats i [tre mål](#) där svensk domstol begärt förhandsavgörande i mål som är anhängiga vid EU-domstolen. Information om dessa återfinns i länken i föregående mening. Länken ger tillgång till EUT-meddelandet om begäran om förhandsavgörande. Där framgår respektive domstols fråga eller frågor. Via målnumret går det, i de fall som begäran finns tillgänglig, vidare att få tillgång till det resonemang som ligger till grund för begäran om förhandsavgörande. Utöver

dessas tre mål noteras att Svea hovrätt, mark- och miljööverdomstolen, har begärt förhandsavgörande i ett mål rörande vissa utsläpp av växthusgaser, där Nouryon Functional Chemicals är Naturvårdsverkets motpart. Målnumret är [C-166/23](#).

Avgöranden i svenska mål

Förslag till avgöranden i svenska mål

Institutionell rätt och allmänna principer

Processrätt

[Nationellt förbud för domstol att ex officio pröva om den misstänktes rätt att tåga åsidosatts kan godtas så länge en konkret och faktisk möjlighet att anlita försvarare funnits](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom den 22 juni 2023 i mål C-660/21, K.B. och F.S. (Prövning ex officio på det straffrättsliga området), prövat en begäran om förhandsavgörande från Tribunal correctionnel de Villefranche-sur-Saône (Brottmålsdomstolen i Villefranche-sur-Saône, Frankrike) angående tolkningen av artiklarna 3 och 4 i direktiv 2012/13/EU om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden, artikel 7 i direktiv (EU) 2016/343 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden, och artikel 48 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Begäran har framställts i ett brottmål mot K.B. och F.S., vilka åtalats för stöld av bränsle.

K.B. och F.S. ombads av polistjänstemän att identifiera sig på grund av att deras närvaro på ett företags parkeringsplats föreföll misstänkt. Polistjänstemännen konstaterade att tanken på en lastbil som var parkerad på parkeringen var öppen och att dunkar fanns i närheten. K.B. och F.S. försökte gömma sig, men greps av polistjänstemännen och försågs med handfängsel. Polistjänstemännen inledde omedelbart en utredning om brott på bar gärning avseende stöld av bränsle. Efter att ha ställt frågor till K.B. och F.S., utan att informera dem om deras rättigheter, underrättade polistjänstemännen en kriminalpolis, som begärde att de båda gripna personerna omedelbart skulle föras till polisstationen och anhållas. Utan att beakta denna instruktion vände sig polistjänstemännen till en annan kriminalpolis som inställde sig på platsen. I stället för att anhålla de båda misstänkta, underrätta dem om nämnda rättigheter och underrätta allmänna åklagaren i enlighet med kraven i fransk rätt, genomsökte kriminalpolisen dessa personers fordon. Vid genomsökningen upptäcktes graverande bevisning, såsom korkar, en tratt och en elektrisk pump. Kriminalpolisen ställde frågor till K.B. och F.S., vilka besvarade frågorna. Därefter anhölls de misstänkta och upplystes om sina rättigheter, bland annat om rätten att tåga.

Den hänskjutande domstolen har konstaterat att utredningsåtgärder vidtagits och självinkriminerande uttalanden gjorts innan K.B. och F.S. informerades om sina rättigheter. Mot bakgrund av att det dröjde för länge innan de misstänkta anhölls och

åklagarmyndigheten underrättades och innan de misstänkta informerades om sina rättigheter, bland annat rätten att tåga, anser den hänskjutande domstolen att rätten att inte vittna mot sig själv har åsidosatts. Under dessa omständigheter ska genomsökningen av bilen, anhållandet av de misstänkta personerna och alla handlingar som följde av detta i princip [avvisas]. Det föreligger emellertid två omständigheter som enligt fransk rätt medför svårigheter att avvisa bevisningen. Den första är att en invändning om att denna rätt åsidosatts ska göras innan några argument i sak läggs fram av försvararen. Den andra är att domstolen inte får pröva frågan om denna rätt åsidosatts på eget initiativ. Förhandsavgörande begärdes.

EU-domstolen fann att den hänskjutande domstolen ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artiklarna 3, 4 och 8.2 i direktiv 2012/13, jämförda med artiklarna 47 och 48 i stadgan, ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning som innebär ett förbud för en brottmålsdomstol att, i syfte att kunna [avvisa bevisningen], ex officio pröva huruvida det skett ett åsidosättande av de behöriga myndigheternas skyldighet, enligt de nämnda artiklarna 3 och 4, att utan dröjsmål informera misstänkta eller tilltalade om deras rätt att tåga. Den konstaterade att de tilltalade enligt direktiv 2012/13 borde ha fått information om bl.a. rätten att tåga, och att det **åliggjer medlemsstaterna att se till att en tilltalad har möjlighet att angripa en underlåtenhet att tillhandahålla sådan information**. Den framhöll att med hänsyn till betydelsen av rätten till ett effektivt rättsmedel, som skyddas genom artikel 47 första stycket i stadgan, utgör artikel 8.2 i direktiv 2012/13 hinder för varje nationell åtgärd som hindrar utövandet av ett effektivt rättsmedel, om rättigheterna enligt detta direktiv har åsidosatts.

Genom **hänvisningen till "förfarandena i nationell rätt"** preciserar denna bestämmelse i direktiv 2012/13 emellertid inte på vilket sätt och inom vilka tidsfrister misstänkta och tilltalade och, i förekommande fall, deras försvarare kan åberopa att skyldigheten att utan dröjsmål informera misstänkta och tilltalade om deras rätt att tåga har åsidosatts. Inte heller preciseras de eventuella processuella konsekvenser som följer av en underlåtenhet att åberopa att denna skyldighet har åsidosatts, såsom möjligheten för brottmålsdomstolen att ex officio pröva ett sådant åsidosättande i syfte att kunna ogiltigförklara förfarandet. Det handlingsutrymme som medlemsstaterna sålunda har getts för att fastställa dessa närmare förutsättningar och konsekvenser medför att det inte finns någon skyldighet för medlemsstaterna att ha ett specifikt förfarande inom ramen för vilket en sådan underlåtenhet eller vägran kan angripas. **Direktiv 2012/13 innehåller således inte några regler som reglerar en eventuell möjlighet för brottmålsdomstolen att ex officio, i syfte att kunna ogiltigförklara förfarandet, pröva om det föreligger ett åsidosättande av skyldigheten att utan dröjsmål informera misstänkta och tilltalade om deras rätt att tåga.** För att **säkerställa den ändamålsenliga verkan av rätten att tåga** är det emellertid viktigt att precisera att en sådan slutsats endast gäller under **förutsättning att dessa personer på ett konkret och effektivt sätt** har givits möjlighet att bistås av en försvarare.

Tolkningsfrågan besvarades på följande sätt: Artiklarna 3, 4 och 8.2 i direktiv 2012/13, jämförda med artiklarna 47 och 48 i stadgan, ska tolkas så, att de inte utgör hinder för en nationell lagstiftning som innebär ett förbud för en brottmålsdomstol att, i syfte att kunna ogiltigförklara förfarandet, ex officio pröva huruvida de behöriga myndigheterna har åsidosatt sin skyldighet enligt artiklarna 3 och 4 i nämnda direktiv

att utan dröjsmål informera misstänkta eller tilltalade om deras rätt att tåga, när dessa inte har saknat en konkret och faktisk möjlighet att bistås av en försvarare i enlighet med artikel 3 i direktiv 2013/48, vid behov genom att använda sig av rättshjälp enligt de villkor som föreskrivs i direktiv 2016/1919, och när de, i förekommande fall, i likhet med sin advokat, har haft rätt att få tillgång till sin akt och att åberopa detta åsidosättande inom skälig tid, i enlighet med artikel 8.2 i direktiv 2012/13.

[Pressmeddelande](#) har lämnats

Skatterätt

[Spanskt undantag från skattebefrielse för kol som används i energiproduktion godtas om det påverkar beteendet så att ett bättre miljöskydd uppnås](#)

EU-domstolen, femte avdelningen, har i dom den 22 juni 2023 i mål C-833/21, Endesa Generación, prövat en begäran om förhandsavgörande från Audiencia Nacional (Centrala specialdomstolen, Spanien) angående tolkningen av artikel 14.1 a i rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet. Begäran har framställts i ett mål mellan Endesa och Centralskattenämnden, Spanien (TEAC). Målet rör TEAC:s beslut om beskattning av kol som förbrukas av ett värmekraftverk som tillhör Endesa för att producera elenergi.

Endesa är ett bolag vars verksamhet består i att producera el, däribland genom förbränning av kol som det förvärvar genom ett närstående bolag. Sistnämnda bolag uppgav att det i skattemässigt hänseende var undantaget från kolskatten för partier med kol som inköpts för vidareförsäljning, eftersom konsumtionen utgjorde den beskattningsgrundande händelsen för denna skatt. Efter en skattekontroll för beskattningsåret 2013 avseende värmekraftverket Litoral de Almería (Spanien), som tillhör Endesa, fann skatteinspektionen att det kol som Endesa hade förvärvat skulle beskattas, eftersom det var avsett att användas för elproduktion. Skatteinspektionen fattade därför ett beskattningsbeslut avseende detta bolag, i vilket det fastställdes en tilläggsavgift jämte dröjsmålsränta på resterande belopp. Skatteinspektionen ansåg för det första att beskattningsunderlaget för kolskatten skulle fastställas på grundval av kolets högre värmevärde, oberoende av den energi som faktiskt användes för elproduktion. Denna myndighet ansåg vidare att partier med kol som hade deklarerats som avsedda för vidareförsäljning hade förbrukats i syfte att producera el, varvid denna förbrukning utgjorde den beskattningsgrundande händelsen och gjorde att skatten kunde tas ut. Endesa överklagade detta beslut till TEAC och bestred bl.a. att denna skatt är förenlig med unionsrätten när det gäller förbrukning för elproduktion. TEAC fastställde skatteinspektionens bedömning. Frågan överklagades till den hänskjutande domstolen, som begärde förhandsavgörande.

EU-domstolen fann att den hänskjutande domstolen ställt sina frågor för att få klarhet i huruvida **artikel 14.1 a andra meningen i direktiv 2003/96** ska tolkas så, att en **nationell lagstiftning** om beskattning av kol som används för elproduktion **uppfyller** det i denna bestämmelse föreskrivna **villkoret** om att **skatten ska ha införts "av miljöpolitiska skäl"**, när den nationella lagstiftaren visserligen har angett att skatten har ett miljöskyddssyfte, men något sådant syfte inte ingår som en del i utformningen av denna skatt, vars skattesats fastställs med hänsyn till kolets värmevärde, varvid skatteintäkterna ska finansiera kostnaderna för det nationella

elsystemet, och användningen av andra energiprodukter som anses vara mindre skadliga för miljön inte beskattas. Den framhöll att direktiv 2003/96 har till syfte att inrätta ett system för harmoniserad beskattning av energiprodukter och el, inom ramen för vilket det i regel ska ske en beskattning i enlighet med de närmare bestämmelser som fastställs i direktivet. Genom att införa ett system för harmoniserad beskattning av energiprodukter och el syftar direktivet till att främja en väl fungerande inre marknad inom energisektorn, i synnerhet genom att undvika snedvridning av konkurrensen. Unionslagstiftaren har, i detta syfte, när det gäller elproduktion, valt att i enlighet med artikel 1 i direktiv 2003/96 ålägga medlemsstaterna att beskatta den el som produceras, och att som en följd av detta från skatteplikt undanta de energiprodukter som används för att producera el, i syfte att undvika en dubbelbeskattning av el. Direktiv 2003/96 hindrar visserligen inte varje risk för dubbelbeskattning, eftersom en medlemsstat, i enlighet med artikel 14.1 a andra meningen i detta direktiv, får beskatta de energiprodukter som används för att producera el med hänvisning till miljöpolitiska skäl. Artikel 14.1 i direktivet innehåller en uttömmande uppräkningslista av de tvingande undantag från skatteplikt som medlemsstaterna ska tillämpa i samband med beskattning av energiprodukter och el. Denna bestämmelse **kan** därmed **inte tolkas extensivt**, eftersom den harmoniserade beskattning som införts genom detta direktiv i så fall skulle bli helt verkningslös. Denna tolkning gäller **särskilt** den **möjlighet** som medlemsstaterna ges **att göra undantag från den obligatoriska skattebefrielsen** för energiprodukter som används för att producera el.

Enligt artikel 1.2 i direktiv 2008/118 får medlemsstaterna påföra andra indirekta skatter och avgifter på punktskattepliktiga varor under två förutsättningar. Sådana skatter och avgifter ska dels tas ut för särskilda ändamål, dels måste dessa skatter vara förenliga med unionens regler om punktskatt eller mervärdesskatt i fråga om bestämning av skattebas, skatteberäkning, skattskyldighet och övervakning. Eftersom alla skatter och avgifter nödvändigtvis har ett statsfinansiellt ändamål, kan den omständigheten att en skatt eller en avgift har ett sådant ändamål emellertid inte i sig räcka för att utesluta att den även kan ha ett särskilt ändamål. Den omständigheten att det på förhand har beslutats att myndigheterna i en medlemsstat ska använda intäkterna från en skatt eller avgift för att finansiera verksamhet som de fått i uppdrag att utföra kan vara en sådan omständighet som ska beaktas vid fastställandet av huruvida det finns ett särskilt ändamål. En sådan **på förhand bestämd användning**, som utgör en ren intern organisationsfråga rörande en medlemsstats budget, **kan** emellertid **inte i sig utgöra ett tillräckligt villkor**, eftersom alla medlemsstater kan besluta att intäkterna från en skatt eller avgift ska användas för att finansiera bestämda utgifter, oavsett vilket ändamål som eftersträvas. För att anses ha ett särskilt ändamål, i den mening som avses i denna bestämmelse, måste skatten eller avgiften som sådan således syfta till att uppnå det åberopade ändamålet, så att det finns ett direkt samband mellan användningen av intäkterna och den aktuella pålagans ändamål. "Miljöpolitiska skäl", i den mening som avses i artikel 14.1 a andra meningen i direktiv 2003/96, kan anses ingå i kategorin "särskilda ändamål", i den mening som avses i artikel 1.2 i direktiv 2008/118, eftersom en skatt som tas ut av sådana skäl just har som särskilt ändamål att bidra till miljöskydd. En **skatt ska anses tas ut "av miljöpolitiska skäl"**, i den mening som avses i artikel 14.1 a andra meningen i direktiv 2003/96, i fall där det

finns ett **direkt samband mellan användningen av intäkterna och ändamålet** med den aktuella skatten **eller där skatten**, utan att ha ett rent statsfinansiellt ändamål, till sin struktur – särskilt i fråga om beskattningsunderlaget eller skattesatsen – **är utformad på ett sådant sätt att den påverkar de skattskyldigas beteende** i en riktning som gör att ett bättre miljöskydd uppnås, till exempel genom att kraftigt beskatta de aktuella varorna för att minska konsumtionen av dem eller genom att främja användning av andra varor som anses ha mindre miljöskadliga effekter. De långsiktiga statsfinansiella konsekvenserna av beskattningen av kol som används för elproduktion, med tanke på den sannolika minskningen av användningen av kol vid elproduktion, måste ses mot bakgrund av denna beskattnings inverkan på miljön. Undantaget från den obligatoriska skattebefrielsen kan jämföras med andra åtgärder med "dubbla resultat", det vill säga åtgärder som både bidrar till statsfinanserna och påverkar beteenden. Sådana åtgärder kan, när de införs, medföra betydande statsfinansiella intäkter som, på lång sikt och när åtgärdernas miljöskyddssyfte har uppnåtts, minskar allteftersom de skattskyldiga anpassar sitt beteende.

Frågan besvarades på följande sätt:

Artikel 14.1 a andra meningen i direktiv 2003/96 ska tolkas så, att en nationell lagstiftning om beskattning av kol som används för elproduktion ska anses uppfylla det i denna bestämmelse föreskrivna villkoret om att skatten ska ha införts "av miljöpolitiska skäl", om det finns ett direkt samband mellan användningen av intäkterna och ändamålet med den aktuella skatten eller om skatten, utan att ha ett rent statsfinansiellt ändamål, till sin struktur – särskilt i fråga om beskattningsunderlaget eller skattesatsen – är utformad på ett sådant sätt att den påverkar de skattskyldigas beteende i en riktning som gör att ett bättre miljöskydd uppnås.

Konkurrensrätt m.m.

Inre marknaden och fri rörlighet

Straffrättsligt samarbete

[Inte tillåtet att kategoriskt undanta tredjelandsmedborgare från tillämpningsområdet för bestämmelse om vägran att överlämna enligt en europeisk arresteringsorder](#)

EU-domstolen, avdelningen, har i dom den 6 juni 2023 i mål C-700/21, O. G. Europeisk arresteringsorder utfärdad mot en tredjelandsmedborgare), prövat en begäran om förhandsavgörande från Corte costituzionale (Författningsdomstolen, Italien) angående tolkningen av artiklarna 1.3 och 4.6 i rambeslut 2002/584/RIF om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna och av artikel 7 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Begäran har framställts i ett mål som rör verkställighet av en europeisk arresteringsorder som utfärdats mot O.G. för verkställighet av ett fängelsestraff.

Judecătoria Braşov (Förstainstansdomstolen i Braşov, Rumänien) utfärdade en europeisk arresteringsorder mot den moldaviska medborgaren O.G. för verkställighet av ett fängelsestraff. O.G. har genom lagakraftvunnen dom i Rumänien dömts till fem

års fängelse för skatteundandragande samt förskingring av belopp som skulle betalas i inkomstskatt och mervärdesskatt. Efter en första prövning återförvisade Italiens högsta domstol målet till Corte d'appello di Bologna (Appellationsdomstolen i Bologna) för prövning av förutsättningarna för att hänskjuta frågor till Corte costituzionale (Författningsdomstolen, Italien) om huruvida artikel 18a i lag nr 69/2005 är förenlig med den italienska författningen. Den domstolen fann att O.G. var varaktigt etablerad i Italien såväl familjemässigt som yrkesmässigt. Mot denna bakgrund beslutade den att vända sig till Corte costituzionale, som vid sin prövning begärde förhandsavgörande beträffande två frågor.

EU-domstolen fann att den hänskjutande domstolen ställt sin första fråga för att få klarhet i huruvida artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning om införlivande av denna bestämmelse, som innebär att tredjelandsmedborgare som uppehåller sig eller är bosatta i den medlemsstaten undantagslöst och automatiskt är undantagna från tillämpningsområdet för den fakultativa vägransgrunden i nämnda bestämmelse och att den verkställande rättsliga myndigheten därmed inte har rätt att göra en bedömning av tredjelandsmedborgares anknytning till nämnda medlemsstat. Av den artikeln följer att den verkställande rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder som har utfärdats för straffverkställighet i fall där den eftersökta personen uppehåller sig eller är medborgare i den verkställande medlemsstaten eller är bosatt där och den staten åtar sig att själv verkställa straffet i enlighet med sin nationella lagstiftning. **En medlemsstat som väljer att införliva denna fakultativa vägransgrund är skyldig att iaktta de grundläggande rättigheter och principer** som avses i artikel 6 FEU, vilket följer av enligt artikel 1.3 i rambeslutet. Bland dessa grundläggande principer ingår **principen om allas likhet inför lagen**, som garanteras i artikel 20 i stadgan. I motsats till artikel 18 första stycket FEUF, som inte är tillämplig vid en eventuell skillnad i behandling mellan medborgare i medlemsstaterna och tredjelandsmedborgare, föreskriver **artikel 20** i stadgan inte någon begränsning av dess tillämpningsområde och den är således **tillämplig på samtliga situationer som regleras av unionsrätten**. Det framgår av ordalydelsen i och syftet med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 att det inte kan presumeras att en tredjelandsmedborgare mot vilken det har utfärdats en europeisk arresteringsorder för straffverkställighet och som uppehåller sig eller är bosatt i den verkställande medlemsstaten nödvändigtvis befinner sig i en situation som är olik situationen för en medborgare i den medlemsstaten eller en medborgare i en annan medlemsstat som uppehåller sig eller är bosatt i den verkställande medlemsstaten och mot vilken det har utfärdats en sådan arresteringsorder. Vid tillämpning av den fakultativa vägransgrunden i denna bestämmelse måste nyss nämnda personer tvärtom anses kunna vara i en jämförbar situation om det framgår att de i verklig grad är integrerade i den verkställande medlemsstaten. En **nationell lagstiftning** som syftar till att införliva artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 kan således **inte anses vara förenlig med principen om allas likhet** inför lagen i artikel 20 i stadgan om den **innebär en skillnad i behandling mellan å ena sidan de egna medborgarna och övriga unionsmedborgare samt å andra sidan tredjelandsmedborgare**, vilken består i att **tredjelandsmedborgare undantagslöst och automatiskt är undantagna från tillämpningsområdet** för den fakultativa vägransgrunden i denna

bestämmelse, även om de uppehåller sig eller är bosatta i medlemsstaten och oberoende av i vilken grad de har integrerat sig i samhället i den medlemsstaten. Tolkningsfrågorna (skälen till svaret på den andra frågan refereras inte) besvarades på följande sätt:

- Artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, jämförd med principen om allas likhet inför lagen i artikel 20 i stadgan, ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning om införlivande av denna bestämmelse, som innebär att tredjelandsmedborgare som uppehåller sig eller är bosatta i den medlemsstaten undantagslöst och automatiskt är undantagna från tillämpningsområdet för den fakultativa vägransgrunden i nämnda bestämmelse och att den verkställande rättsliga myndigheten därmed inte har rätt att göra en bedömning av tredjelandsmedborgares anknytning till nämnda medlemsstat.
- Artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 ska tolkas på så sätt att en verkställande rättslig myndighet, vid prövningen av huruvida verkställighet ska vägras av en europeisk arresteringsorder som utfärdats mot en tredjelandsmedborgare som uppehåller sig eller är bosatt i den verkställande medlemsstaten, ska göra en samlad bedömning av samtliga konkreta omständigheter i den eftersökta personens fall som kan ge vägledning i frågan huruvida personens anknytning till den verkställande medlemsstaten är av sådant slag att den visar att denne är tillräckligt integrerad i den staten och att dennes möjligheter till återanpassning till samhället efter verkställt straff därmed kommer att öka om straffverkställigheten sker i den verkställande medlemsstaten istället för i den utfärdande medlemsstaten. Bland dessa omständigheter ingår tredjelandsmedborgarens familjeband samt språkliga, kulturella, sociala och ekonomiska band till den verkställande medlemsstaten samt vistelsens art, vistelsetiden och vistelsevillkoren.

[Pressmeddelande](#) har lämnats.

Civilrättsligt samarbete

[Hinder mot tillämpning av preklusionsregel i ursprungsmedlemsstaten när ny talan om annan kompensation väckts i den medlemsstat där domen görs gällande](#)

EU-domstolen, tredje avdelningen, har i dom den 8 juni 2023 i mål C-567/21, BNP Paribas, prövat en begäran om förhandsavgörande från Cour de cassation (Högsta domstolen, Frankrike) angående tolkningen av artiklarna 33 och 36 i förordning (EG) nr 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Begäran har framställts i ett mål mellan BNP Paribas SA och TR. Målet rör TR:s uppsägning, vilken har prövats genom en dom som meddelats av en engelsk domstol, vars verkningar för frågan huruvida en talan som väckts senare vid fransk domstol ska avvisas, har resulterat i en tvist.

BNP Paribas anställde svaranden i det nationella målet enligt ett avtal som upprättats enligt engelsk rätt för att han skulle arbeta i detta franska bolags filial i London. Ett avtal, som upprättats enligt fransk rätt, ingicks senare om tillsvidareanställning. I avtalet föreskrevs att den berörda personen skulle utstationeras i Singapore. Han placerades därefter, i enlighet med ett tillägg till detta avtal av den 16 augusti 2010, vid filialen i London. Svaranden i det nationella målet sades upp på grund av ett

allvarligt fel i tjänsten som härrörde ur händelser som inträffat under hans utstationering i Singapore. Han bestred uppsägningen och väckte talan vid Employment Tribunal, London Central (Arbetsdomstolen i London; den engelska domstolen) om fastställelse av ogrundad uppsägning och om skadestånd för detta, samtidigt som han reserverade sig för att även kunna framställa betalningskrav som hade samband med uppsägningen av anställningsavtalet. Genom dom av den 26 september 2014 (den engelska domen) biföll nämnda domstol talan enligt den nationella rätten i Förenade kungariket och hänsköt de andra frågorna, avseende ersättningsanspråk, till en senare förhandling. BNP Paribas betalade 81 175 brittiska pund till honom som kompensationsersättning. I domen angavs bland annat att BNP Paribas hade genomfört påföljder gentemot sin anställda i enlighet med den franska lagen om arbete, men att ombudet för detta bolag hade godtagit att tvisten skulle avgöras med stöd av ERA 1996 och rättspraxis från Förenade kungariket.

Den 27 november 2014 väckte nämnda arbetstagare talan vid Conseil de prud'hommes de Paris (Arbetsdomstolen i Paris) och yrkade att BNP Paribas skulle förpliktas att betala olika belopp till honom, särskilt skadestånd för uppsägning utan saklig grund, kompensationsersättning för uppsägningstid, avgångsvederlag samt bonus och tillägg enligt anställningsavtalet. Genom dom av den 17 maj 2016 avvisades dessa yrkanden med hänvisning till den brittiska domens rättskraft.

Genom dom av den 22 maj 2019 upphävde Cour d'appel de Paris (Appellationsdomstolen i Paris) domen av den 17 maj 2016. Den domstolen ansåg att den brittiska domen hade rättskraft, i den mån som det däri hade konstaterats att uppsägningen inte hade stöd av någon saklig grund, men att de yrkanden som hade framställts av arbetstagaren i Frankrike emellertid kunde tas upp till prövning.

Nämnda domstol påpekade att det i den ansökan som hade ingetts till den engelska domstolen uttryckligen angavs att den berörda personen yrkade på "grund- och kompensationsersättning", men inte på "ersättning och sociala förmåner i samband med uppsägningen av hans anställningsavtal", som han avsåg att erhålla genom att väcka talan vid en annan domstol. Cour d'appel de Paris fann att de yrkanden om ekonomisk ersättning som hade framställts vid den engelska domstolen inte var desamma och inte rörde samma sak som dem som hade framställts vid Cour d'appel de Paris, vilket innebar att de inte omfattades av någon rättskraft. Nämnda domstol förpliktade BNP Paribas att betala skadestånd för uppsägning utan saklig grund, kompensationsersättning för uppsägningstid, avgångsvederlag samt bonus och tillägg med tillämpning av fransk rätt och det anställningsavtal som är i fråga i det nationella målet. BNP Paribas överklagade denna dom till Cour de cassation (Högsta domstolen, Frankrike), som är den hänskjutande domstolen i förevarande mål. Förhandsavgörande begärdes.

EU-domstolen fann att den hänskjutande domstolen ställt sin fråga för att för att få klarhet i huruvida artikel 33 i förordning nr 44/2001, jämförd med artikel 36 i samma förordning, ska tolkas så, att den utgör hinder för att erkännandet, i den medlemsstat där domen görs gällande, av en i ursprungsmedlemsstaten meddelad dom rörande ett anställningsavtal, leder till avvisning av yrkanden som framställts vid en domstol i den förstnämnda medlemsstaten på grund av att det i ursprungsmedlemsstatens lagstiftning föreskrivs en processuell regel om att samtliga yrkanden avseende det aktuella anställningsavtalet ska samlas i en och samma instans.

EU-domstolen framhöll inledningsvis att begreppet erkännande inte definieras i förordning nr 44/2001. Där anges endast, i artikel 33.1, att en dom som har meddelats i en medlemsstat ska erkännas i de andra medlemsstaterna utan att något särskilt förfarande behöver anlitas och, i artikel 36, att en utländsk dom aldrig får omprövas i sak. Vad gäller syftena med förordning nr 44/2001 framgår det av skälen 2, 6 och 16 i förordningen att denna särskilt syftar till att säkerställa fri rörlighet för domar på privaträttens område som meddelats i de medlemsstater som är bundna av förordningen, genom att göra reglerna om domstols behörighet enhetligare och genom att förenkla de formaliteter som uppställs för erkännande och verkställighet av dessa domar. När det gäller det system som inrättats genom förordning nr 44/2001 betonas i skäl 16 i förordningen vikten av det ömsesidiga förtroendet mellan de rättsvårdande myndigheterna i unionen, särskilt när medlemsstaternas domstolar har att tillämpa gemensamma behörighetsregler. Detta ömsesidiga förtroende motiverar att de domar som har meddelats i en medlemsstat erkänns automatiskt, såsom föreskrivs i artikel 33.1 i förordningen, och innebär att sådana domar inte ska omprövas i sak. Detta förtroende förutsätter även att de bestämmelser som föreskriver undantag från denna princip ska tolkas restriktivt. Ett **erkännande ska leda till att domarna får den rättskraft och verkan som de har i den stat där de har meddelats**. En utländsk dom som erkänns med stöd av artikel 33 i förordning nr 44/2001 ska således i princip ha **samma verkningar i den stat där domen görs gällande som i ursprungsstaten**.

I förevarande fall framgår det av beslutet om hänskjutande att lagstiftningen i ursprungsmedlemsstaten ålägger parterna att samla alla sina yrkanden avseende samma rättsförhållande i en och samma instans, vid äventyr av att de annars avvisas. Det ska således fastställas huruvida en sådan processuell regel omfattas av rättskraften och verkan av en dom som meddelats i ursprungsmedlemsstaten när domen erkänns i den medlemsstat där domen görs gällande, vilket får till följd att nya yrkanden som framställs senare vid en domstol i den medlemsstat där domen görs gällande, mellan samma parter och på grundval av samma rättsförhållande, inte kan tas upp till prövning. En sådan regel i nationell rätt om koncentrerad handläggning av yrkanden är av processuell karaktär och syftar till att undvika att yrkanden som har samband med ett och samma rättsförhållande mellan parter ger upphov till flera olika förfaranden, både med hänsyn till intresset av en god rättskipning som i de berörda parternas intresse. Regeln är emellertid inte avsedd att reglera den rättskraft och verkan som en dom har i den medlemsstat där den har meddelats. Den är således inte avsedd att tillämpas för att fastställa verkningarna av en dom vars erkännande har åberopats för att invända mot att en talan mellan samma parter och avseende samma rättsförhållande, vilken har väckts i en annan medlemsstat efter denna dom, kan tas upp till prövning. Ett erkännande får i princip till följd att utländska domar får samma rättskraft och verkan som de har i den medlemsstat där de meddelades, det förhåller sig dock **annorlunda vid verkställighet** av en dom eftersom det vid verkställighet inte finns någon anledning att låta domen medge sådana rättigheter som den inte medger i ursprungsmedlemsstaten eller sådana rättsverkningar som en dom av samma slag, som har meddelats direkt i den medlemsstat där verkställighet begärs, inte skulle få. **När en utländsk dom erkänns i den medlemsstat där domen görs gällande integreras den på samma sätt i rättsordningen i den medlemsstaten** och de processuella reglerna i den staten är tillämpliga.

Frågan besvarades på följande sätt:

Artikel 33 i förordning nr 44/2001, jämförd med artikel 36 i samma förordning, ska tolkas så, att den utgör hinder för att erkännandet, i den medlemsstat där domen görs gällande, av en i ursprungsmedlemsstaten meddelad dom rörande ett anställningsavtal, leder till avvisning av yrkanden som framställts vid en domstol i den förstnämnda medlemsstaten på grund av att det i ursprungsmedlemsstatens lagstiftning föreskrivs en processuell regel om att samtliga yrkanden avseende det aktuella anställningsavtalet ska samlas i en och samma instans – utan att detta påverkar processuella regler i den förstnämnda medlemsstaten som kan vara tillämpliga efter det att domen blivit erkänd.

Informationssamhället

Ingen rätt för registrerad person att få veta identitet på anställd som läst personuppgifter enligt instruktion från arbetsgivaren

EU-domstolen, första avdelningen, har i dom den 22 juni 2023 i mål C-579/21, Pankki S., prövat en begäran om förhandsavgörande från Östra Finlands förvaltningsdomstol (Finland) angående tolkningen av artikel 15.1 i förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (allmänna dataskyddsförordningen).

Under år 2014 fick J.M., som då var både anställd och kund hos Pankki, kännedom om att bankens anställda vid flera tillfällen hade genomfört läsningar av hans egna kunduppgifter. J.M., som under tiden hade blivit uppsagd från sin anställning vid Pankki, tvivlade på att dessa läsningar var tillåtna. Han begärde under 2018 att Pankki skulle lämna ut identiteten på de personer som hade genomfört läsningar av hans kunduppgifter, de exakta datumen för läsningarna samt ändamålen med behandlingen av dessa uppgifter. Pankki vägrade, med hänvisning till att de begärda uppgifterna utgjorde personuppgifter avseende dess anställda. Pankki förklarade emellertid att en av bankens kunder, vilken J.M. var kundrådgivare till, var borgenär till en person som hade samma efternamn som J.M. Banken hade därför önskat klargöra huruvida J.M. och gäldenären i fråga var en och samma person och huruvida det eventuellt kunde föreligga en olämplig intressekonflikt. Dessa läsningar hade gjort det möjligt att utesluta alla misstankar om intressekonflikter med avseende på J.M.

J.M. vände sig till Dataombudsmannens byrå och begärde att Pankki skulle föreläggas att lämna ut den begärda informationen till honom. Begäran avslogs med motiveringen att sådana loggfiler visserligen utgör personuppgifter, men inte avseende den registrerade utan avseende de anställda som behandlat denna persons uppgifter. Talan väcktes vid den hänskjutande domstolen som begärde förhandsavgörande.

EU-domstolen fann att den hänskjutande domstolen ställt sin första och fjärde fråga, vilket är den del av avgörandet som refereras här, för att få klarhet i huruvida artikel 15.1 i dataskyddsförordningen ska tolkas så, att information om läsningar av en persons personuppgifter, vilken avser datum och ändamål med behandlingen samt identiteten på de fysiska personer som har vidtagit åtgärderna, utgör information som denna person har rätt att erhålla från den personuppgiftsansvarige enligt denna

bestämmelse. När det gäller den del av frågan som rör **ändamål med behandlingen** föreskrivs i artikel 15.1 uttryckligen att den registrerade har rätt att få tillgång till personuppgifterna och information om, bland annat, ändamålen med behandlingen. Domstolen framhöll, när det gäller **tidpunkt för behandlingen**, att utlämnandet av datumen för läsningen kan göra det möjligt för den registrerade att inte bara få en bekräftelse på att hans eller hennes personuppgifter faktiskt har behandlats vid en viss tidpunkt, utan också att de villkor för laglig behandling som föreskrivs i artiklarna 5 och 6 i dataskyddsförordningen var uppfyllda vid tidpunkten för behandlingen. När det gällde **identiteten på de personer som genomfört läsningarna** framhöll domstolen att de varit anställda i banken och agerat under dess överinseende samt i enlighet med dess instruktioner. Förvisso följer det av artikel 15.1 c i dataskyddsförordningen att den **registrerade har rätt att** av den personuppgiftsansvarige **erhålla information om de mottagare** eller mottagarkategorier till vilka personuppgifterna har lämnats eller ska lämnas ut. Den **personuppgiftsansvariges anställda kan emellertid inte anses vara "mottagare"** i den mening som avses i artikel 15.1 c i dataskyddsförordningen när de behandlar personuppgifter under den personuppgiftsansvariges överinseende och i enlighet med dennes instruktioner. Rätten till tillgång anges i skäl 63 i förordningen "bör inte inverka menligt på andras rättigheter eller friheter". Även om det antogs att det är nödvändigt att lämna ut uppgifter om identiteten på den personuppgiftsansvariges anställda till den person som berörs av behandlingen för att säkerställa att behandlingen av dennes personuppgifter är laglig, kan detta emellertid undergräva dessa anställdas rättigheter och friheter. Om den registrerade anser att den information som den personuppgiftsansvarige har lämnat inte är tillräcklig för att undanröja eventuella tvivel på att behandlingen av hans eller hennes personuppgifter varit laglig, har vederbörande rätt att lämna in ett klagomål till tillsynsmyndigheten. Denna myndighet har befogenhet att begära att den personuppgiftsansvarige lämnar all information som myndigheten behöver för att undersöka den registrerades klagomål.

Frågan besvarades på följande sätt:

Artikel 15.1 dataskyddsförordningen ska tolkas så, att information om läsningar av en persons personuppgifter, vilken avser datum och ändamål med behandlingen, utgör information som denna person har rätt att erhålla från den personuppgiftsansvarige enligt denna bestämmelse. Denna bestämmelse innebär däremot inte någon sådan rätt när det gäller information om identiteten på de anställda hos nämnde personuppgiftsansvarige vilka har genomfört dessa läsningar under den personuppgiftsansvariges ledning och i enlighet med dennes instruktioner, såvida inte denna information är nödvändig för att den registrerade ska kunna utöva sina rättigheter enligt förordningen på ett effektivt sätt och i så fall under förutsättning att de anställdas rättigheter och friheter beaktas.

[Pressmeddelande på engelska](#) har lämnats.

Arbetsrätt

Konsumenträtt

Två domar i mål rörande ersättning för inställda resor i situationer med koppling till Covid-19-pandemin

EU-domstolen, tredje avdelningen, har i [dom den 8 juni 2023 i mål C-49/22](#), Austrian Airlines (Repatriation flight), prövat en begäran om förhandsavgörande från Landesgericht Korneuburg (Regionala domstolen i Korneuburg, Österrike) angående tolkningen av artikel 5.1 a och artikel 8.1 b i förordning (EG) nr 261/2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar m.m. Begäran har framställts i ett mål mellan Austrian Airlines AG och TW, angående Austrian Airlines vägran att ersätta TW och hans hustru för de kostnader de varit tvungna att betala för att kunna registrera sig för en hemflygning som Republiken Österrike anordnat inom ramen för sitt konsulära uppdrag, sedan Austrian Airlines ställt in deras flygning på grund av covid-19-pandemin. Domstolen fastslog att

- en hemflygning som organiseras av en medlemsstat såsom en konsulär biståndsåtgärd till följd av att en flygning ställts in, inte utgör en sådan "ombokning till den slutliga bestämmelseorten under likvärdiga transportvillkor" i den mening som avses i artikel 8.1 b i nämnda förordning som det lufttrafikföretag som utför flygningen är skyldigt att erbjuda de passagerare vars flygning ställts in, och att
- en passagerare som, till följd av att dennes returflygning har ställts in, själv varit tvungen att registrera sig för en hemflygning som organiserats av en medlemsstat såsom en konsulär biståndsåtgärd och därför varit tvungen att betala en obligatorisk avgift till denna stat, inte med stöd av nyssnämnda förordning har rätt att få dessa kostnader ersatta av det lufttrafikföretag som utför flygningen. Däremot kan passageraren vid en nationell domstol göra gällande att det lufttrafikföretag som utför flygningen har underlåtit att uppfylla dels sin skyldighet att återbetala biljetten till inköpspriset för den del eller de delar av resan som inte fullföljts eller inte längre har något syfte enligt den ursprungliga resplanen, dels sin skyldighet att ge assistans.

[Pressmeddelande på engelska](#) har lämnats.

EU-domstolen, avdelningen, har i [dom den 8 juni 2023 i mål C-407/21, UFC – Que choisir och CLCV \(Right of termination without fees\)](#) prövat en begäran om förhandsavgörande från Conseil d'État (Högsta förvaltningsdomstolen, Frankrike) angående tolkningen av artikel 12 i direktiv (EU) 2015/2302 om paketresor och sammanlänkade researrangemang m.m. EU-domstolen slog bl.a. fast att denna artikel 12 utgör **hinder för en nationell lagstiftning** enligt vilken arrangörer av paketresor, i ett sammanhang där det har utbrutit en global hälsokris som hindrar fullgörandet av paketreseavtal, tillfälligt befrias från sin skyldighet att, senast 14 dagar efter det att ett avtal sagts upp, ge resenärerna full återbetalning av alla betalningar som har gjorts för paketresan, även när syftet med den nationella lagstiftningen är att – med hänsyn till det höga antalet förväntade återbetalningskrav – förhindra att researrangörerna drabbas av sådana solvensproblem att deras fortbestånd äventyras, och att sålunda rädda verksamheten i den berörda sektorn.

[Pressmeddelande på engelska](#), som även avser en fördragsbrottstalan mot Slovakien i samma ämne, har lämnats.

Migrationsrätt

Presumtion för tredjelandsmedborgares ställning som varaktigt bosatt

EU-domstolen, andra avdelningen, har i dom den 29 juni i de förenade målen C-829/21 och C-129/22, Stadt Frankfurt am Main, prövat två begäran om förhandsavgörande från Hessischer Verwaltungsgerichtshof (förvaltningsöverdomstolen i Hesse, Tyskland) (C-829/21) och Verwaltungsgericht Darmstadt (förvaltningsdomstolen i Darmstadt, Tyskland) angående tolkningen av artikel 9.4 andra stycket, artikel 14.1, artikel 15.4 andra stycket och artikel 19.2 i direktiv 2003/109/EG om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning. Den ena begäran (mål C-829/21) har framställts i ett mål mellan, å ena sidan, de ghanesiska medborgarna TE och RU (företräd av TE), och, å andra sidan, Stadt Frankfurt am Main (staden Frankfurt am Main, Tyskland) angående Stadt Frankfurt am Mains beslut att inte förnya TE:s uppehållstillstånd och att inte utfärda uppehållstillstånd till RU. Den andra begäran (mål C-129/22) har framställts i ett mål mellan den pakistanske medborgaren EF och Stadt Offenbach am Main (staden Offenbach am Main, Tyskland) angående Stadt Offenbach am Mains beslut att inte förnya EFs uppehållstillstånd. Som skäl för besluten angavs att TE och EF, på grund av deras bortavaro från Italien under en period på mer än sex år, hade förlorat den rätt till ställning som varaktigt bosatta som Republiken Italien hade beviljat dem och som intygades genom EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta, med giltighet tills vidare.

Mål C-829/21

TE, som är ghanansk medborgare, reste in i Tyskland från Italien år 2013. Hon innehar ett i Italien utfärdat EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta med påskrifterna "illimitata" ([giltigt] tills vidare) och "Soggiornante di Lungo Periodo – [UE]" (varaktigt bosatt – [EU]). Samma år utfärdade utlänningsmyndigheten i staden Offenbach, Tyskland, som var behörig vid den aktuella tidpunkten, ett uppehållstillstånd för TE med en giltighetstid av ett år. År 2014 födde TE ett barn, RU. Eftersom RU led av ett mycket allvarligt hjärtfel och behövde genomgå olika operationer och uppföljande undersökningar, var TE tvungen att sluta förvärsarbete. I denna situation tvingades TE utnyttja sociala förmåner för att kunna tillgodose sin familjs behov. Genom beslut av utlänningsmyndigheten i staden Offenbach år 2015 avslogs TE:s och RU:s ansökningar om förnyelse respektive utfärdande av uppehållstillstånd. Som skäl för besluten angavs att det saknades garantier för att TE och RU förfogade över medel för sin försörjning och att kravet i tysk lag därför inte var uppfyllt. De anmodades att lämna Tyskland vid äventyr av att annars utvisas till Republiken Italien (TE) respektive Republiken Ghana (RU). Besluten fastställdes i första instans, och målet överklagades till den hänskjutande domstolen. Förhandsavgörande begärdes.

Mål C-129/22

EF, som är pakistansk medborgare, reste in i Tyskland från Italien år 2014. Han innehar ett i Italien utfärdat EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta med påskrifterna "illimitata" ([giltigt] tills vidare) och "Soggiornante di Lungo Periodo –

[UE]” (varaktigt bosatt – [EU]). Samma år utfärdade utlänningsmyndigheten i storkommunen Offenbach, Tyskland, som var behörig vid den aktuella tidpunkten, ett uppehållstillstånd för EF med en giltighetstid av ett år. Upphållstillståndet förnyades sedan löpande, senast år 2019. Detta tillstånds sista giltighetsdag var den 13 juli 2021. Den ansökan om förnyelse av uppehållstillståndet som EF gav in den 17 mars 2021 avslogs emellertid genom beslut av denna stad den 27 april 2021. Avslaget motiverades huvudsakligen med att EF hade förlorat sin ställning som varaktigt bosatt på grund av att han inte hade varit bosatt i Italien på mer än sex år. EF överklagade det beslutet till den hänskjutande domstolen, och yrkade därvid bland annat att staden Offenbach am Main skulle föreläggas att förnya hans uppehållstillstånd. Förhandsavgörande begärdes.

EU-domstolen besvarade de ställda frågorna i form av **tre frågor**, varav endast den första frågan refereras. Denna **första fråga** avsåg att ge klarhet i huruvida direktiv 2003/109 ska tolkas så, att en medlemsstat får avslå en ansökan om förnyelse av ett uppehållstillstånd som den har beviljat en tredjelandsmedborgare med stöd av bestämmelserna i kapitel III i detta direktiv, med hänvisning till det skäl som anges i artikel 9.4 andra stycket i samma direktiv, det vill säga att tredjelandsmedborgaren – på grund av dennes bortavaro i mer än sex år från den medlemsstat som beviljade vederbörande ställning som varaktigt bosatt – har förlorat rätten till denna ställning i den medlemsstaten och, om så är fallet, vilka villkor som gäller för ett sådant avslagsbeslut. Den framhöll att det följer av artikel 14.1 i direktiv 2003/109 att rätten till ställning som varaktigt bosatt i den ”första medlemsstaten”, i den mening som avses i artikel 2 c i direktivet, är ett villkor som måste vara uppfyllt av en tredjelandsmedborgare som, med stöd av ett uppehållstillstånd utfärdat i enlighet med bestämmelserna i kapitel III i direktivet, önskar bosätta sig i den ”andra medlemsstaten”, i den mening som avses i artikel 2 d i direktivet. I artikel 22 i direktiv 2003/109 bekräftas att detta villkor även måste vara uppfyllt för att den berörda personen ska kunna få ett sådant uppehållstillstånd förnyat i den andra medlemsstaten, eftersom denna medlemsstat, i enlighet med artikel 22.1 b, får besluta att inte förnya nämnda tillstånd när villkoren i artiklarna 14–16 i direktivet inte längre är uppfyllda. Härav följer att **om den andra medlemsstaten**, i samband med handläggningen av en ansökan om förnyelse av ett uppehållstillstånd enligt bestämmelserna i kapitel III i direktiv 2003/109, **konstaterar att den berörda tredjelandsmedborgaren har förlorat sin rätt till ställning som varaktigt bosatt i den första medlemsstaten** på grund av att vederbörande, i enlighet med vad som anges i artikel 9.4 andra stycket i direktiv 2003/109, **har varit borta från den första medlemsstaten i mer än sex år**, så utgör detta ett **hinder för en sådan förnyelse**. Vid en sådan prövning är det emellertid **endast den första medlemsstaten som får återkalla denna ställning** och EU-uppehållstillståndet för varaktigt bosatta och som, i förekommande fall, får **använda sig av det förenklade förfarande** för återfående av denna ställning som medlemsstaterna enligt artikel 9.5 i direktivet är skyldiga att inrätta. Det **relevanta datumet** för prövningen av villkoret i artikel 14.1 i direktiv 2003/109 vara det datum **då den berörda tredjelandsmedborgaren lämnade in sin ansökan om förnyelse av uppehållstillståndet**. Vad gäller **bevisbördan** för att villkoret om varaktig bosättning är uppfyllt, så att ett uppehållstillstånd ska kunna utfärdas eller förnyas med stöd av bestämmelserna i kapitel III i direktiv 2003/109, **ankommer det, som princip, på den berörda tredjelandsmedborgaren** som har

ställning som varaktigt bosatt i den första medlemsstaten att styrka detta. För att fastställa att detta villkor är uppfyllt **räcker** det i princip med att tredjelandsmedborgaren, för den andra medlemsstaten, **företer det EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta** som han eller hon innehar och som utfärdats av den första medlemsstaten i enlighet med artikel 8.2 i detta direktiv. I förevarande fall är det utrett att både TE och EF, i den första medlemsstaten, det vill säga Republiken Italien, innehar EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta med giltighet tills vidare, vilket innebär att de alltså gäller. Det **måste därför presumeras, till deras fördel, att de fortfarande har rätt till ställning som varaktigt bosatta** i denna medlemsstat.

Denna presumtion går att motbevisa. Detta förutsätter emellertid att den andra medlemsstaten kan konstatera att det finns **tillräckligt konkreta och samstämmiga indicier** på att ett av dessa skäl kan vara tillämpligt i det fall som den har att pröva. Den andra medlemsstaten är, **när det föreligger sådana indikationer, skyldig att utföra ytterligare två typer av kontroller** när det specifikt gäller det skäl för förlust av ställning som varaktigt bosatt som föreskrivs i artikel 9.4 andra stycket i direktiv 2003/109. Den ska först beakta den omständigheten att **varje tillfälle** då vederbörande vistas fysiskt inom den första medlemsstaten under sexårsperioden **räknas**. Även om den sammanlagda vistelsen under denna period endast uppgår till några dagar räcker detta för att förhindra att vederbörande förlorar sin ställning som varaktigt bosatt. Om tredjelandsmedborgaren vistas i den första medlemsstaten under den sexårsperiod som avses i denna bestämmelse, även under mycket korta perioder, får detta till följd att den frist som fastställs i denna bestämmelse avbryts och att en **ny sexårig frist börjar löpa varje gång** vederbörande lämnar den första medlemsstaten. Om det framgår av den andra medlemsstatens kontroller att den berörda tredjelandsmedborgaren har varit borta från den första medlemsstaten under en period på mer än sex år, ska, **för det andra**, den andra medlemsstaten, i enlighet med artikel 9.4 tredje stycket i direktiv 2003/109, i ett andra skede **kontrollera om den första medlemsstaten i sin lagstiftning har utnyttjat möjligheten** enligt denna bestämmelse att, med avvikelse från artikel 9.4 andra stycket i direktivet, **föreskriva att den varaktigt bosatta personen "av särskilda skäl" behåller sin ställning** i denna medlemsstat "vid bortovaro under en period som överstiger sex år" och, om så är fallet, kontrollera om det föreligger ett sådant särskilt skäl i det fall den har att pröva. När det gäller dessa två typer av kontroller ska den andra medlemsstaten **kontakta den första medlemsstaten** för att begära bistånd, om dessa kontroller kräver tillgång till upplysningar som endast den sistnämnda medlemsstaten kan ha tillgång till. Det är först efter dessa kontroller och mot bakgrund av en bedömning av samtliga relevanta omständigheter som den andra medlemsstaten, i förekommande fall, och endast med avseende på förfarandet för prövning av ansökan om förnyelse av ett uppehållstillstånd enligt bestämmelserna i kapitel III i direktiv 2003/109, kan dra slutsatsen att den berörda tredjelandsmedborgaren, vid tidpunkten för inlämnandet av ansökan, i enlighet med artikel 9.4 andra stycket i direktivet, inte längre hade rätt till ställning som varaktigt bosatt i den första medlemsstaten och av detta skäl kan neka att förnya uppehållstillståndet med stöd av artikel 22.1 b i samma direktiv. Frågan besvarades på följande sätt:

Direktiv 2003/109, och mer specifikt artikel 22.1 b däri, ska tolkas så, att en medlemsstat får neka att förnya ett uppehållstillstånd som den har beviljat en tredjelandsmedborgare med stöd av bestämmelserna i kapitel III i direktivet om tredjelandsmedborgaren, i enlighet med det skäl som anges i artikel 9.4 andra stycket, har varit borta i mer än sex år från den medlemsstat som beviljade honom eller henne ställning som varaktigt bosatt och om sistnämnda medlemsstat har valt att inte utnyttja den möjlighet som föreskrivs i artikel 9.4 tredje stycket, eftersom tredjelandsmedborgaren då har förlorat sin rätt till ställning som varaktigt bosatt i samma medlemsstat, under förutsättning att sexårsfristen har löpt ut senast den dag då ansökan om förnyelse av nämnda tillstånd lämnades in och att tredjelandsmedborgaren dessförinnan har fått möjlighet att lägga fram bevis för eventuella vistelser i medlemsstaten under denna period.

Miljörätt

EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER

Från webbplatsen [Lawpub Stockholm](#), en samlad plattform för juridisk utgivning med anknytning till Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet går det utmärkt att läsa artiklar ur t.ex. Europarättslig tidskrift, för vilket det annars krävs en prenumeration. Ur senaste numret noteras bl.a. artikeln [Hur EES-avtalet räddades den 13 maj 1991 - En berättelse om hur det kan gå till vid internationella förhandlingar](#) av Sven Norberg.

Från [Svensk juristtidning](#) är [Ingen mänsklig rättighet att bli villkorligt frigiven](#) av Annika Suominen den senast publicerade artikeln av mer specifikt EU-rättsligt intresse.

Även [Skattenytt](#) tillhandahåller vissa artiklar fritt på nätet. Den senaste artikeln av EU-rättsligt intresse som finns fritt tillgänglig är [Implementering av minimibeskattningsdirektivet i Sverige: "Lagen om tilläggsskatt"](#) av Emma Annelund, Christine Lindström, Pardis Nabavi, Martin Nordström & Anders Bengtsson

NYA SVENSKA MÅL

Svea hovrätt, mark- och miljööverdomstolen, har den 7 mars 2023 beslutat att begära förhandsavgörande i sitt mål M 10987-21, Naturvårdsverket mot Nouryon Functional Chemicals AB. Målet rör utsläppshandelsdirektivet, direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen m.m. Frågorna är följande:

1. Är undantaget för enheter för förbränning av farligt avfall i punkten 5 i bilaga I till utsläppshandelsdirektivet – att alla enheter som förbränner bränsle ska ingå i tillståndet för utsläpp av växthusgaser, förutom enheter för förbränning av farligt avfall – tillämpligt på alla enheter som förbränner farligt avfall, eller krävs en kvalificerande omständighet för att undantaget ska tillämpas? Om en sådan omständighet krävs, ska enhetens syfte då vara avgörande för tillämpningen av undantaget, eller kan även andra omständigheter vara av betydelse?

2. Om syftet har sådan betydelse för bedömningen, ska undantaget ändå tillämpas på en enhet som förbränner farligt avfall men som har ett annat huvudsakligt syfte än sådan förbränning?
3. Om undantaget är tillämpligt endast på en enhet vars huvudsakliga syfte är förbränning av farligt avfall, vilka kriterier ska användas vid bedömningen av syftet?
4. Om det vid någon bedömning har en avgörande betydelse om enheten ska anses utgöra en integrerad del av en verksamhet vid den anläggning som är tillståndspliktig enligt direktivet – exempelvis på det sätt som anges i avsnitt 3.3.3 i kommissionens vägledning – vilka krav ska då ställas för att enheten ska anses integrerad? Kan det exempelvis krävas att produktionen ska vara omöjlig eller otillåten utan enheten (jfr EU-kommissionens vägledning s. 14, not 14), eller kan det vara tillräckligt att enheten är tekniskt sammankopplad med anläggningen och tar emot farligt avfall endast därifrån?

DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN

FRÅN LAGSTIFTNINGSBETET

[Nya regler om hållbarhetsredovisning - SOU 2023:35](#)

Slutbetänkande av Utredningen om hållbarhetsredovisning.

Mer utförlig hållbarhetsinformation från företagen

Syftet med hållbarhetsrapportering är att ge finansmarknaderna tillgång till information om miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning som är tillförlitlig, relevant och jämförbar. Rapporteringen ska bidra till att styra in kapital mot hållbara investeringar för att uppnå en hållbar tillväxt. Dessutom ska den underlätta hanteringen av finansiella risker som följer av klimatförändringar, utarmning av naturresurser, miljöförstöring och brister i sociala förhållanden.

Även företagen har nytta av en högkvalitativ rapportering i hållbarhetsfrågor. En sådan rapportering kan underlätta finansiering och bidra till att företagen identifierar och hanterar sina egna risker och möjligheter relaterade till hållbarhetsfrågor. Den kan utgöra en grund för bättre dialog mellan företagen och deras intressenter och kan hjälpa dem att förbättra sitt anseende. Investerare och andra intressenter får därmed bättre förutsättningar att fatta välgrundade beslut.

Ett nytt EU-direktiv om hållbarhetsredovisning ersätter därför det tidigare direktivet om vissa stora företags tillhandahållande av ickefinansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy. De nya reglerna, som anknyter till globala standarder, lägger ett större ansvar på företagen för deras inverkan på samhället och miljön.

Jämfört med den tidigare EU-lagstiftningen, som innebar att obligatorisk hållbarhetsrapportering från 2016 infördes för vissa stora företag, ställer det nya direktivet således avsevärt större krav på informationsgivningen från de företag som omfattas, till exempel när det gäller den så kallade värdekedjan och utsläpp av växthusgaser.

Utredningens uppdrag är att bedöma vilka författningsändringar som behövs för att anpassa svensk rätt till direktivet.

Utredningen föreslår att direktivets krav tas in i bland annat årsredovisningslagen, aktiebolagslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse och revisorslagen. Vissa förslag om ändringar på förordningsnivå lämnas också.

En utgångspunkt för förslagen är att rapporteringskraven för svenska företag inte ska vara mer långtgående än för andra europeiska företag.

Kravet på att lämna en hållbarhetsrapport ska utvidgas till att omfatta följande företag.

- Små och medelstora företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad (noterade företag), med undantag för s.k. mikroföretag.
- Mindre onoterade moderföretag i stora koncerner.
- Stora eller noterade dotterföretag och vissa större filialer till tredjelandsföretag som har en betydande verksamhet inom EU.

Hållbarhetsrapporten ska innehålla den information som behövs för förståelsen av företagets inverkan på hållbarhetsfrågor och hur hållbarhetsfrågor påverkar företagets utveckling, resultat och ställning. Hållbarhetsrapportens närmare innehåll bestäms av standarder för hållbarhetsrapportering som EU-kommissionen kommer att anta.

Åtgärder för att genomföra EU-direktivet om könsfördelningen bland styrelseledamöterna i börsnoterade företag

Ett annat nytt EU-direktiv syftar till att åstadkomma en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade bolag. Direktivet innehåller framför allt bestämmelser om förfarandet vid tillsättningen av styrelseledamöter, som det inte har ingått i utredningens uppdrag att föreslå något genomförande av. Detta med anledning av de möjligheter till undantag som direktivet ger för medlemsstater vars börsbolagsstyrelser redan har en förhållandevis jämn könsfördelning.

Skyldigheten för företagen i årsredovisningslagen att lämna uppgifter om könsfördelningen inom företagets ledning utökas på så sätt att ett börsnoterat aktiebolag som uppfyller storleksvillkoren för att vara ett stort företag ska upplysa även om vilken förändring som har skett i fördelningen mellan kvinnor och män bland styrelseledamöterna sedan året innan.

Finansinspektionen ska, inom ramen för redovisningstillsynen, övervaka att börsbolagen lämnar korrekta uppgifter om eventuella förändringar i könsfördelningen bland styrelseledamöterna.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser ska främja, analysera och stödja en jämn könsfördelning i styrelserna för de börsbolag som uppfyller vissa storleksvillkor.

En tydligare ordning för dateringen av årsredovisningar

Utredningens uppdrag är att föreslå hur en årsredovisning ska färdigställas och om det bör införas ett krav på att företagets behöriga företrädare ska fatta ett beslut om att färdigställa årsredovisningen.

Utredningen anser att en årsredovisning liksom hittills bör undertecknas av samtliga behöriga företrädare för företaget. Det bör inte tas in några nya föreskrifter i lagen om hur en årsredovisning ska färdigställas.

Utredningen föreslår att kravet på att årsredovisningen ska innehålla uppgift om den dag då den undertecknades tas bort och ersätts med ett krav på att årsredovisningen som sådan ska dateras. Detta minskar den osäkerhet som har ansetts råda i fråga

om tidpunkten för bedömningen av händelser i företaget som inträffat efter balansdagen och om huruvida det är rätt personer som har undertecknat.

Ändrade belopp i euro i försäkringsrörelselagen - lagrådsremiss

I lagrådsremissen föreslås att vissa bestämmelser i försäkringsrörelselagen där belopp anges i euro ska ändras.

Det gäller bestämmelserna om undantag från lagens tillämpningsområde, definitionen av stora risker och bestämmelserna om garantibelopp. Genom ändringarna höjs de olika beloppen. Ändringarna föreslås med anledning av att Europeiska kommissionen har reviderat motsvarande belopp i det EU-rättsliga regelverket på försäkringsområdet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Nya trafikförsäkringsregler – stärkt skydd för dem som skadas i trafiken.

Lagrådsremiss

Regeringen föreslår nya regler om trafikförsäkringen. Förslagen, som bygger på ett EU-direktiv, ökar skyddet för dem som skadas i trafiken, bland annat genom att fler får rätt till ersättning ur försäkringssystemet.

För att genomföra EU-direktivet i svensk lag föreslår regeringen bland annat följande:

- Trafikskadelagens tillämpningsområde ändras så att även vissa eldrivna cyklar omfattas av kravet på trafikförsäkring.
- Ett insolvensgarantisystem införs som säkerställer att en skadelidande får ersättning även om hans eller hennes trafikförsäkringsgivare går i konkurs.
- Det högsta ersättningsbeloppet som kan betalas från en motortävlingsförsäkring höjs.
- Det införs en möjlighet för köparen att välja i vilket land som en försäkring ska tecknas vid fordonsimport.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 23 december 2023,

förutom bestämmelserna om det nya insolvensgarantisystemet som i stället föreslås träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.